

Vesna Todorović

STOJA DŽEBRIĆ, grafika malog formata

Likovna galerija Beoschool, 16.05 – 16.06.2006.

Svaka sredina i svako vreme poznaju tihe stvaraoce, oko kojih se ne diže ni buka ni prašina, ali koji svojim kontinualnim radom veoma dobro komuniciraju sa okolinom, i laičkom i profesionalnom. Tim više, ukoliko imaju šta

da kažu, ukoliko njihovo delo poseduje prepoznatljivost ličnog opisa, i još više, ukoliko zrači silom životne radosti.

Verujemo da smo upravo načinili skicu za portret jednog umetničkog stvaraoca – za slikarku i grafičarku Stoju Džebrić. U svojoj redovnoj umetničkoj praksi, ona se uglavnom bavi grafikom, gde varira tehnike, od duboke do ravne stampe, od suve igle, preko linoreza do litografije. Crtež je u njenim radovima oduvek dominirao u osmišljavanju kompozicije, no, ova najnovija izložba jasno ukazuje na veoma značajnu evo-

lutivnu promenu. Možda je tome razlog intenzivniji slikarski rad, koji je Stoja Džebrić ponajviše upražnjavala u umetničkim kolonijama. U neposrednom dodiru sa predelima, pojačavala se i lična otvorenost ka drugačijem načinu razmišljanja pri upotrebi boje, uočljivo se oslobađao postojeći temperament, što je dovelo i njen iskaz u grafici na prag slikarskog viđenja odabrane teme. Štaviše, umetnica sa prirodnom lakoćom osobe, kojoj je urođen slikarski pristup, preskače i tu uslovnu granicu. Crtež opstaje, ali u veoma svedenoj naraciji, doveden gde–gde do amblematske konstrukcije. U svakom slučaju, oslobođena neposrednog lika u temi, ona se znatiželjno i uspešno okreće izražavanju sistemom znakova.

Takav način se izvrsno uklopio u dva osnovna smera u osmišljavanju njenih grafičkih otisaka: prvo, veoma je pogodovao temi koju umetnica voli da ugradi u metaforu, težnja koja oduvek postoji u njenom radu; drugo, obogaćen je likovni rečnički potencijal, koji će Stoja Džebrić neometano koristiti, oslobođena predrasuda pred primenom boja i njihovom preklapanju i uklapanju, te u potezima koji grade tkivo obrađene površine i njihovom tehničkom izvođenju. Ishod je otisak koji treperi život–

nošću, koji ubeđuje svojom pozitivnom energijom, ali i zanatskim umećem, koji prija oku i poziva na nova otkrivanja ovog sveta i njegovog tajanstva u čudnom sklopu otvorenog/zatvorenog. Valja reći da čitava izložba predstavlja izbor otisaka u malom formatu. Imajući pred očima njihov pregled, nameće se kao sasvim izvesno da su male dimenzije i uslovile iskaz sročeni u lapidarnom obliku. Što je logično za nekog ko sebe nalazi u tome. Stoja Džebrić pripada tom soju. Osim toga, kao da je bila posebno inspirisana za zapisivanje kratkih, simboličnih informacija na "velike" teme: osnovnih elemenata – zemlja, vatra, ili godišnjih doba, ili duhovnih – ljubav, vera, nada. Bez sumnje, takav izbor tema govori o ličnim promišljanjima dublje prirode, koja su iskreno i spontano, ali i efektno, uobličena u ubedljive likovne poruke.

Tako koncipirana postavka se veoma dobro uklopila u dati prostor kamernog tipa, kakva je galerija u sklopu škole za učenje stranih jezika, "Beoschool", novi prostor u privatnom aranžmanu, ali stručno vođen i od strane vlasnika, slikara Jovana Mrđenovačkog, i Saveta galerije, na čijem je čelu Aleksandar Đurić.